

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

2012. június 28.

a Magyar Nemzeti Bankról

(CON/2012/49)

Bevezetés és jogalap

2012. június 20-án a magyar Nemzetgazdasági Minisztérium felkérte az Európai Központi Bankot (EKB), hogy alkosson véleményt a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2011. évi CCVIII. törvénybe (a továbbiakban: az MNB-törvény)¹ módosításokat beiktató, új törvényjavaslatról. A korábbi EKB-vélemények a törvényjavaslat korábbi – a parlamentből most már visszavont – változatára vonatkoztak².

Az EKB-nak a vélemény meghozatalára szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és a 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat³ 2. cikke (1) bekezdésének harmadik francia bekezdésén alapul, mivel a törvénytervezet a Magyar Nemzeti Bankkal („MNB”) kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. A törvényjavaslat célja

A törvényjavaslat a korábbi jogszabálytervezethez képest - melyet az EKB a CON/2012/43 véleményben észrevételezett - további módosításokat vezet be az MNB-törvénybe.

A törvényjavaslat módosítja az MNB-törvény 46. szakaszának (1) bekezdését annak érdekében, hogy megfelelőbben elhatárolja a szigorúan csak politikaformálásra és a kapcsolódó felvigyázási tevékenységekre összpontosító Monetáris Tanács és a politika-végrehajtásért kizárólagos felelősséget viselő Igazgatóság feladatköreinek felosztását.

A törvényjavaslat korlátozza a Monetáris Tanács összetételében az ügyvezető és nem ügyvezető tagok számában lehetséges változatokat a 46. szakasz (3) bekezdésében annak előírásával, hogy a nem ügyvezető tagok számának meg kell haladnia az ügyvezető tagok számát, de arányuk nem érheti el a 2:1 arányt.

---

¹ *Magyar Közlöny*, 2011/166., 2011.12.30., 41648. o.

² A CON/2012/26 és a CON/2012/43 vélemény. Az EKB valamennyi véleménye és konvergenciajelentése közzétételre kerül az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

³ HL L 189., 1998.7.3., 42. o.

A Monetáris Tanács tagjaira vonatkozó felmentési szabályokkal kapcsolatban a törvényjavaslat szó szerint átveszi az előző jogszabálytervezetben⁴ az MNB-törvény 46. szakaszának (10) bekezdéséhez, 46. szakaszának (12) bekezdéséhez, 47. szakaszának (5) bekezdéséhez, 47. szakaszának (6) bekezdéséhez, 77. szakaszának (1) bekezdéséhez és 77. szakaszának (2) bekezdéséhez tett módosításokat. Ezek a módosítások pontosítják a Monetáris Tanács tagjaira irányadó felmentési eljárást és hozzáigazítják azt a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) 14.2 cikkéhez. A törvényjavaslat tovább javítja a 47. szakasz (6) bekezdésének szóhasználatát annak előírásával, hogy az MNB elnökének felmentésére irányuló javaslathoz elsőként a Munkaügyi Bíróság azt megállapító határozata szükséges, hogy a KBER Alapokmány 14.2 cikkében meghatározott felmentési feltételek teljesülnek. Ezen túlmenően a törvényjavaslat hozzáigazítja a – Monetáris Tanács tagjainak hivatalból történő felmentésére alapot adó körülményeket szabályozó – 46. szakasz (13) bekezdésének szóhasználatát a 47. szakasz (6) bekezdésének új megfogalmazásához.

A törvényjavaslat átveszi a korábbi jogszabálytervezetből – melyet az EKB a CON/2012/43 véleményben észrevételezett – az MNB-törvény 34. szakaszának és 46. szakasza (17) bekezdésének hatályon kívül helyezését. Ezek a módosítások megszüntetik az MNB azon kötelezettségét, hogy be kell nyújtania a Monetáris Tanács üléseinek napirendjét a kormánynak, illetve a kormány képviselőjének a Monetáris Tanács ülésein való jelenléti jogát, továbbá a Monetáris Tanácsnak az euro magyarországi bevezetésekor való megszűnését.

Végezetül a jogszabálytervezet az MNB-törvény 36. szakaszába egy új (5) bekezdést iktat be annak érdekében, hogy legfeljebb 10 évre korlátozza az arany- és devizartalékok kezelésével összefüggő, nem minősített adatok nyilvánosságra hozatalát. Ezen az időtartamon belül az MNB elnöke dönt az ilyen adatok nyilvánosságra hozataláról.

A 2012/43/EK vélemény elfogadása óta az Alaptörvény egy módosítása hatályon kívül helyezte Magyarország Alaptörvénye Átmeneti Rendelkezései 30. szakaszát, mely lehetőséget biztosított az MNB és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete összevonására.

2. Általános észrevételek

A törvényjavaslat rendezi az MNB függetlenségével kapcsolatban megmaradt, legfontosabb aggályokat. Az EKB megemlíti, hogy ezúttal a törvényjavaslatról az MNB-vel is folyt egyeztetés, a nemzeti jogban előírtak szerint⁵. A tervezett módosítások – a jelenlegi MNB-elnök hivatali ideje alatt a Monetáris Tanács tagjai létszáma emelésének mellőzésére vonatkozó kötelezettségvállalással együtt⁶ – arra utalnak, hogy a magyar kormány most készen áll az MNB intézményi függetlenségének tiszteletben tartására. Az EKB

---

⁴ A CON/2012/43 vélemény.

⁵ Az MNB-törvény 32. cikke szerint az MNB-vel egyeztetni kell a feladataival kapcsolatos jogszabályok tervezeteivel kapcsolatban.

⁶ A kötelezettségvállalásra az Orbán Viktor miniszterelnök által a Bizottság elnökének, Manuel Barrosónak írt – az EKB-t konzultációra felkérő levélben említett – levélben, illetve Rogán Antal, az Országgyűlés Gazdasági és Informatikai Bizottsága elnökének a Bizottság alelnökéhez, Olli Rehnhez küldött levelében került sor.

szoros figyelemmel fogja kísélni a központi banki függetlenség gyakorlati betartását, és a továbbiakban is kapcsolatban marad a magyar kormánnyal a fennmaradt és a konzultációs levélben is elismert nyitott kérdések megoldása végett.

3. Különös megjegyzések

3.1 *A végrehajtási hatáskörök felosztása az MNB döntéshozó testületei között*

A törvényjavaslat teljes mértékben rendezi az EKB/2012/43 véleményben szereplő aggályokat.

3.2 *A Monetáris Tanács tagjai létszámának változtatási lehetősége; a harmadik alelnök kinevezése*

Az MNB irányítási struktúrája változik a nem ügyvezető tagok számának az ügyvezető tagok számához viszonyított – nem nagymértékű - emelésével. Ennek célja az MNB függetlenségének garantálása és az, hogy a gyakorlatban korlátozza a kormányt a Monetáris Tanács tagjai számának változtatásában. Ezen túlmenően az a kötelezettségvállalás, hogy a jelenlegi MNB-elnök hivatali ideje alatt a Monetáris Tanács tagjai létszámának növelésére nem kerül sor⁷, rendezi az EKB azzal kapcsolatos azonnali aggályát, hogy a kérdésről az MNB-vel nem egyeztettek. Mindazonáltal ajánlható e területen további fékek és egyensúlyok beiktatása. Egy ilyen lehetőség a Monetáris Tanács új tagjainak kinevezése előtt a hivatalban lévő elnökkel való egyeztetési eljárás bevezetése. Ez biztosítaná a kinevező testület és a központi bank közötti szükséges párbeszédet és az MNB szükségleteinek figyelembe vételét. Egy másik lehetőség a Monetáris Tanács tagjai hivatali idejének átfedése, ami biztosítaná a politikai folytonosságot és kevésbé valószínűvé tenné azt, hogy a Monetáris Tanács valamennyi tagját ugyanaz a kormány nevezze ki.

3.3 *A Monetáris Tanács tagjainak felmentésére vonatkozó szabályok*

A törvényjavaslat kielégítő módon rendezi az MNB döntéshozó szervei tagjainak felmentése vonatkozásában a személyes függetlenséggel kapcsolatban a CON/2012/26 és CON/2012/43 véleményben felvetett kérdéseket. A törvényjavaslat 46. szakaszának (13) bekezdése pontosítja, hogy az MNB-törvényben előírt kétlépcsős felmentési eljárásban⁸ a nemzeti bíróság megvizsgálja, hogy a felmentés KBER Alapokmány 14.2 cikkében meghatározott feltételei teljesülnek-e, és a felmentési javaslat megtételére vonatkozó döntést a Monetáris Tanács külső tagjai vonatkozásában az Országgyűlés illetékes bizottsága, az MNB elnöke és a Monetáris Tanács más tagjai tekintetében pedig a miniszterelnök csak akkor hozhatja meg, ha a bíróság e feltételek fennállását megállapítja.

---

⁷ Lásd az 5. lábjegyzetet.

⁸ A CON/2012/43 vélemény 6.1 pontjában meghatározottak szerint az első lépés az érintett személynek a felmentésére vonatkozó javaslatról való értesítése. A felmentési javaslat ellen a nemzeti jog szerinti bírósági felülvizsgálatnak van helye. A második lépésben a felmentési javaslat csak akkor nyújtható be az Országgyűléshez, illetve az elnök és az alelnökök esetében Magyarország köztársasági elnökéhez, ha a belföldi bírósági felülvizsgálat iránt keresetet nem indítottak, vagy pedig a munkaügyi bíróság jogerős döntését követően. A törvényjavaslat kielégítő módon rendezi az MNB döntéshozó szervei tagjainak felmentése vonatkozásában a személyes függetlenséggel kapcsolatban az EKB/2012/26 és EKB/2012/43 véleményben felvetett kérdéseket. A törvényjavaslat 46. szakaszának (13) bekezdése pontosítja, hogy az MNB-törvényben előírt kétlépcsős felmentési eljárásban a nemzeti bíróság megvizsgálja, hogy a felmentés KBER Alapokmány 14.2 cikkében meghatározott feltételei teljesülnek-e, és a felmentési javaslat megtételére vonatkozó döntést a Monetáris Tanács külső tagjai vonatkozásában az Országgyűlés illetékes bizottsága, az MNB elnöke és a Monetáris Tanács más tagjai tekintetében pedig a miniszterelnök csak akkor hozhatja meg, ha a bíróság e feltételek fennállását megállapítja.

Az EKB értelmezése szerint az MNB-törvény 47. szakaszának (5) bekezdésében a KBER Alapokmányának 14.2 cikkére való kifejezett hivatkozás pontosítja azt, hogy az MNB elnökének felmentése esetében az elnök a döntést attól függetlenül a Bíróság elé viheti, hogy a felmentési javaslat ellen a nemzeti bíróságnál jogorvoslással élt.

3.4 *Az MNB döntéshozó testületeinek javadalmazása*

Az EKB továbbra is nyugtalanítónak tartja az MNB döntéshozó testületei tagjai javadalmazásának gyakori változtatásait. A korábbi ilyen változásokat az MNB-vel való előzetes egyeztetés nélkül és álláspontjának figyelmen kívül hagyásával hajtották végre⁹. Az EKB megismétli azon álláspontját, hogy az MNB-törvény 51. szakaszának – jelenlegi formájában – csak a jövőben kinevezettekre szabad vonatkoznia, az MNB álláspontjának előzetes mérlegelése mellett.

3.5 *Az MNB elnökének felhatalmazása az arany- és devizatartalékok kezelésével kapcsolatos adatok nyilvánosságra hozatalának korlátozására*

Az euro Magyarországon történő bevezetésekor biztosítékokat kell felvenni a 36. szakasz újonnan beiktatott, a devizatartalékok kezelése új titoktartási rendjéről szóló (5) bekezdésébe, megelőzendő, hogy az EKB-val és a Központi Bankok Európai Rendszerével szemben a devizatartalék kezelésével kapcsolatban fennálló, külön titoktartási kötelezettségek sérüljenek.

4. Az MNB-törvényhez kapcsolódó más rendezetlen kérdések

Az EKB megismétli a CON/2010/91 véleményben az MNB elnökének helyettesítése vonatkozásában tett észrevételeit. A törvény 47. szakaszának (8) bekezdése szerint az elnököt távollétében a Monetáris Tanács elnökhelyettese helyettesíti. Az MNB-törvénynek – a külső eseti befolyás megelőzése, és egyidejűleg a Monetáris Tanács zavartalan és folyamatos működésének biztosítása érdekében – egyértelműen rendelkeznie kell az MNB elnöke megbízatásának a hivatali idő lejáratára, lemondásra, felmentésre vagy halál esetében történő megszűnése esetére az új elnök kinevezésének eljárásáról¹⁰.

A további rendezetlen kérdések körébe tartozik többek között az MNB elnöke és alelnökei által teendő eskü és több magyar jogi aktusban az euro egységes írásmódja. A korábbi EKB-velemények és konvergenciajelentések is rámutattak az MB eurorendszerbe való jogi integrálódásának követelményére¹¹, valamint arra, hogy az MNB-törvény átdolgozása lehetőséget kínált a magyar hatóságok számára az ennek biztosításához szükséges módosítások elvégzésére.

---

⁹ Lásd például a CON/2010/56 vélemény 3.3. pontját, a CON/2011/104 vélemény 8. pontját és a CON/2011/106 vélemény 4.3. pontját.

¹⁰ Lásd a CON/2010/91 vélemény 3.2. pontját.

¹¹ Lásd például az EKB 2012. évi konvergenciajelentését, 58. oldal.

ECB-PUBLIC

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2012. június 28.

[aláírás]

Az EKB alelnöke
Vitor CONSTÂNCIO